

Nr 274.

Godkänd av första kammaren den 23 maj 1939.

Godkänd av andra kammaren den 23 maj 1939.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärv av aktierna i Ruotivare grufaktiebolag.

(Statsutskottets utlåtande nr 163.)

Till Konungen.

I proposition nr 255 har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden, föreslagit riksdagen att till Förvärv av aktierna i Ruotivare grufaktiebolag för budgetåret 1939/40 under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen till Förvärv av aktierna i Ruotivare grufaktiebolag för budgetåret 1939/40 under tionde huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

Stockholm den 23 maj 1939.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 275.

Godkänd av första kammaren den 23 maj 1939.

Godkänd av andra kammaren den 23 maj 1939.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till driften av anstalter för lungtuberkulos jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 164.)

Till Konungen.

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 122 av det

vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1939) föreslagit riksdagen att

dels godkänna de ändrade grunder för driftbidrag till anstalter för lungtuberkulos, som av departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

dels medgiva, att under budgetåret 1939/40 må till landstingen i Jönköpings, Gotlands, Västmanlands och Västernorrlands län samt Kalmar läns norra och södra landstingsområden utgå statsbidrag med 1 krona 75 öre för respektive högst 60, 40, 15, 50 och 15 av dem disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier, allt per dag och patient, för vilken icke uttages högre dagavgift än 1 krona;

dels föreskriva, att för åtnjutande av sistnämnda bidrag skola eljest i tillämpliga delar gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas;

dels ock till Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 4,850,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har riksdagen till behandling förehaft de likalydande motionerna I: 130 och II: 214, vari hemställts, att riksdagen måtte för budgetåret 1939/40 bevilja Jämtlands läns landsting förhöjt bidrag till driftkostnaderna vid centralsanatoriet Solliden med minst lika stort belopp, som under de senaste åren utgått till ifrågavarande anstalt, och efter grunder, som riksdagen kunde komma att bestämma.

Kungl. Maj:ts förslag skiljer sig från gällande grunder framför allt därutinnan, att det allmänna bidraget till B-platser höjts med 25 öre pr vårddag samt att sjukvårdsområden med hög tuberkulosdödlighet generellt tillerkänts ett i förhållande till tuberkulosdödlighetens omfattning förhöjt bidrag till såväl A- som B-platser. Samtidigt hava maximibeloppen för legosängsavgifterna sänkts med 50 öre för A-platser och 25 öre för B-platser till respektive 1: 50 och 1: 25 kronor per vårddag.

Riksdagen finner de av departementschefen förordade grunderna i allt väsentligt väl avvägda och ägnade att utjämna sjukvårdsområdenas bördor för tuberkulosanstaltarnas drift. Riksdagen vill därvid särskilt rikta uppmärksamheten på att de sjukvårdsområden, som hava hög tuberkulosdödlighet, i regel även hava en tyngande skattebörd och ett svagt skatteunderlag. Den föreslagna övre gränsen för legosängsavgifterna ansluter sig ock nära till de faktiska maximavgifter, som för närvarande uttagas av de tuberkulossjuka. Riksdagen kan därför i princip godtaga Kungl. Maj:ts förslag.

I ett avseende synes riksdagen dock en komplettering motiverad. Riksdagen syftar härvid på det i motionerna berörda förhållandet, att Jämtlands läns landsting vid en tillämpning av de nya grunderna skulle helt gå miste om det extra statsbidrag av 50 öre för vårddag, som jämlikt riksdagens särskilda medgivande nu utgår för samtliga platser å centralsanatoriet Solliden. På grund av vad i motionerna anförts anser riksdagen vissa skäl tala för att ifrågavarande landsting tillerkännes rätt att under en övergångstid komma i åtnjutande av åtminstone någon del av det nu utgående extra bidraget. Med hänsyn bland annat till det ökade statsbidrag, som jämlikt Kungl. Maj:ts förslag skulle utgå för samtliga B-platser och som för Jämtlands läns landsting skulle innebära en merinkomst av omkring 10,000 kronor för år, har riksdagen i nämnda hänseende funnit sig böra medgiva, att landstinget under högst tre år må äga rätt att uppbära förhöjt bidrag med 25 öre för dag och patient, som vårdas å centralsanatoriet Solliden, därvid dock — liksom hittills — sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av de verkliga driftkostnaderna

för sanatoriet. Efter nu angivna övergångstid torde frågan om förhöjt bidrag till ifrågakvarande landsting få upptagas till förnyad prövning under särskilt beaktande av de bättre möjligheter att bedöma lungtuberkulosens frekvens, som den av riksdagen nyligen godtagna anmälningsplikten rörande tuberkulösa kan förväntas erbjudas.

Den av riksdagen sålunda beslutade kompletteringen lär icke behöva medföra någon höjning av det för nästa budgetår äskade anslagsbeloppet. Vid sådant förhållande och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 130 och II: 214,

dels godkänt de ändrade grunder för driftbidrag till anstalter för lungtuberkulos, som förordats i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1939, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

dels medgivit, att — utan hinder av dessa grunder — Jämtlands läns landsting må under en övergångstid av högst tre år äga åtnjuta ett extra bidrag av 25 öre pr dag och patient, som vårdas å centralsanatoriet Solliden, dock att sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av sanatoriets enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader;

dels medgivit, att under budgetåret 1939/40 må till landstingen i Jönköpings, Gotlands, Västmanlands och Västernorrlands län samt Kalmar läns norra och södra landstingsområden utgå statsbidrag med 1 krona 75 öre för respektive högst 60, 40, 15, 50 och 15 av dem disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier, allt per dag och patient, för vilken icke uttages högre dagavgift än 1 krona;

dels föreskrivit, att för åtnjutande av de senast nämnda två slagen av bidrag skola eljest i tillämpliga delar gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas;

dels ock till *Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos* för budgetåret 1939/40 under femte huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 4 850 000 kronor.

Stockholm den 23 maj 1939.

Med undersätlig vördnad.
